

PM till styrelsen

2022-11-24

Diarienummer

0038/21

Handläggare

Anders Söderberg

Telefon: 031 - 368 58 03

E-post: anders.soderberg@grefab.se

Samlad riskbild och intern kontrollplan 2022

Förslag till beslut

I styrelsen för Grefab:

Fastställa den samlade riskbilden och den interna kontrollplanen för 2022

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-12 att revidera stadens Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll från 2016-09-21.

I anslutning till beslut om budget/affärsplan ska nämnd/bolagsstyrelse fastställa samlad riskbild samt intern kontrollplan för det kommande året.

I bestämmelserna fastslås grundläggande principer kopplat till nämnds/bolagsstyrelsens ansvar vid utförande av uppdrag, och att det handlar om att ha en helhetssyn på att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Med ett etablerat och dokumenterat system för styrning, uppföljning och kontroll menas att det finns såväl en god kultur som effektiva strukturer och systematiska arbetssätt för att styra följa upp och kontrollera verksamheten. Riskhantering är en central del i nämndens/ bolagsstyrelsens arbete med att styra verksamheten mot målen och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Krav på ett systematiskt arbetssätt av hantering av risker har under de senaste åren ökat och tydliggörs alltmer i både lagstiftning och i relevanta ramverk/standards

För de risker som ska reduceras/begränsas eller undvikas ska riskreducerande åtgärder/kontrollaktiviteter identifieras och implementeras i organisation, system, processer och rutiner. Nämnd/bolagsstyrelse ska anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen. Det ska också finnas en samlad riskbild där åtgärder beskrivs som införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen.

I bilaga till detta ärende beskrivs vilka områden, som ska följas upp. Resultat av granskningen och också vilka åtgärder, som genomförts eller kommer att genomföras för att eliminera risken, ska rapporteras till styrelsen, senast i samband med de ordinarie uppföljningsrapporterna.

Ekonomiska konsekvenser

Saknar bolaget kontroll över verksamheten kan det medföra kostnader och bristande förtroende.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning av ärendenas principiella beskaffenhet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

BSG 2021-11-17

Bilagor

1. Samladriskbild 2022
2. Intern kontrollplan 2022

Expedieras

I förekommande fall

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-12 att revidera stadens Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll från 2016-09-21.

I anslutning till beslut om budget/affärsplan ska nämnd/bolagsstyrelse fastställa samlad riskbild samt intern kontrollplan för det kommande året.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-12 att revidera stadens Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll från 2016-09-21.

I anslutning till beslut om budget/affärsplan ska nämnd/bolagsstyrelse fastställa samlad riskbild samt intern kontrollplan för det kommande året.

Vad avser bestämmelsen avseende nämnders och bolagsstyrelsers bedömning av systemet för styrning, uppföljning och kontroll, ska denna genomföras i samband med årsrapporten för innevarande verksamhetsår

I bestämmelserna fastslås grundläggande principer kopplat till nämnds/bolagsstyrelsens ansvar vid utförande av uppdrag, och att det handlar om att ha en helhetssyn på att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Med ett etablerat och dokumenterat system för styrning, uppföljning och kontroll menas att det finns såväl en god kultur som effektiva strukturer och systematiska arbetssätt för att styra följa upp och kontrollera verksamheten.

Riskhantering är en central del i nämndens/ bolagsstyrelsens arbete med att styra verksamheten mot målen och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Krav på ett systematiskt arbetssätt av hantering av risker har under de senaste åren ökat och tydliggörs alltmer i både lagstiftning och i relevanta ramverk/standards.

En samlad riskbild för bolagets verksamhet som beskriver de risker som ska reduceras/begränsas eller undvikas genom riskreducerande åtgärder identifieras och implementeras i organisation, system, processer och rutiner. Bolagsstyrelsen ska anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Bolagets förslag har utformats med utgångspunkt i stadens Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll, styrelsens ägardirektiv, bolagets arbete med riskanalys samt olika företeelser i omvärlden som kräver extra fokus. Styrelsen diskuterade på strategidagarna risker för bolaget att inte nå verksamhetens mål. Särskilt betonades vikten av att kunna anpassa utbudet av båtplatser till efterfrågan samt att analysera och följa upp eventuell vikande efterfrågan.

Allmänt

Nämnders och bolagsstyrelsers styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad och ska med rimlig grad säkerställa:

- att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på kvalitet för den verksamheten riktar sig till
- att verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv

- att lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer som berör verksamheten följs
- att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig
- Nämnd/bolagsstyrelses styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska också bidra till att oavsiktliga fel och brister kan upptäckas i tid samt att säkra tillgångar och förhindra förluster.

Uppföljning av intern kontrollplan

I enlighet med kontrollplanen följer bolaget löpande upp att kontrollerna har genomförts. En kort sammanfattning av granskningsresultaten samt eventuellt vidtagna åtgärder rapporteras till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering. Om inte åtgärder hunnit vidtas, ska en tidplan för genomförandet av åtgärder tas fram. En sammanfattning av årets uppföljning görs i årsrapporten.

Arbetet med samlad riskbild.

Utgångspunkt för kontrollplanen har varit bolagets ägardirektiv. En genomgång och uppdatering av riskanalysen för 2021 har gjorts. Detta arbete har skett på arbetsplatsträffar i samverkansgrupp, ledningsgrupp och med berörda chefer. Riskanalysen är också underlag för den samlade riskbilden, som föreläggs styrelsen.

Styrelsen diskuterade också på sina möten i samband med uppföljningen vilka risker, som kan hindra bolaget att nå verksamhetens mål. Särskilt betonades då att noga följa efterfrågan på båtplatser och bolagets möjlighet att tillgodose önskemålen.

Rutin för styrning, uppföljning och kontroll

VD ska löpande rapportera till styrelsen hur styrningen och kontrollen fungerar. Allvarliga brister i styrningen och kontrollen ska omedelbart rapporteras till styrelsen. Brister i form av misstanke om oegentligheter ska även anmälas till stadsrevisionen.

Chef kundservice ansvarar i Intern kontrollarbetet för att:

- Samlade riskbilden går igenom på APT regelbundet.
- Riskanalys planeras in och genomförs i verksamheten
- Kontroller utförs och dokumenteras
- Lämna underlag för rapport till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering
- Revidering och komplettering av kontrollen samt åtgärder inom sitt respektive ansvarsområde

Chef hamnar ansvarar i Intern kontrollarbetet för att:

- Samlade riskbilden går igenom på APT regelbundet.
- Riskanalys planeras in och genomförs i verksamheten

- Kontroller utförs och dokumenteras
- Lämna underlag för rapport till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering
- Revidering och komplettering av kontrollen samt åtgärder inom sitt respektive ansvarsområde

Vice VD ansvarar i Intern kontrollarbetet för att:

- Samlade riskbilden går igenom på verksamhetsledningsmöten regelbundet.
- Riskanalys planeras in och genomförs i verksamheten
- Kontroller utförs och dokumenteras
- Lämna underlag för rapport till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering
- Revidering och komplettering av kontrollen samt åtgärder inom sitt respektive ansvarsområde

VD ansvarar för att:

- De områden som är gemensamma för bolaget analyseras, förebyggs, åtgärdas och i förekommande fall föreläggs styrelsen för beslut.
- Rapportera på styrelsemötet i samband med styrelsens årliga strategidagar resultat av årets genomförda kontroller samt kompletterar med eventuellt ytterligare riskanalyser.
- Anmälan om misstanke om oegentligheter görs till stadsrevisionen

Avgränsning av risker

Finns det processer, rutiner eller system för att hantera risker så är det inte samtliga risker inom området som det ska göras bedömningar av. Det är i stället processen, rutinen eller systemet som ska fungera, exempelvis hanteras arbetsmiljörisker av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Samma sak gäller för måluppfyllelse av de politiska målen. Detta värderas i uppföljningsrapporteringen, men däremot kan bolagets målstyrningsprocess riskbedömas.

Värdering och prioritering av risker

Värderingen görs utifrån två perspektiv, hur sannolikt det är att händelsen inträffar samt vilken konsekvens det blir för verksamheten om händelsen inträffar.

Riskvärderingen görs utifrån en fyrgradig skala:

Sannolikhet	Konsekvens
Sannolik (4)	Allvarlig (4)
Möjlig (3)	Kännbar (3)
Mindre sannolik (2)	Lindrig (2)
Osannolik (1)	Försumbar (1)

Med begränsade resurser kan inte alla risker åtgärdas vilket gör att en prioritering måste ske. Nedanstående matris kan vara till hjälp vid prioriteringen av identifierade risker.

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Försumbar	Lindrig	Kännbar	Allvarlig

Prioritering av identifierade risker:

Allvarliga risker som behöver hanteras omedelbart.

Risker som behöver hanteras.

Risker som accepteras.

Prioriteringen ska mynna ut i ett ställningstagande vilka risker som ska hanteras och vilka risker som kan accepteras.

Risker som i den samlade riskbilden erhållit rött eller gult kan efter beslut, då nyttan vägs mot kostnaden för åtgärden att sänka risknivån, komma att accepteras. Analysen som ligger till grund för beslutet att acceptera risken ska dokumenteras.

Accepterade risker innebär att en risk i sig är acceptabel utan riskreducerande åtgärder eller att tillräckliga åtgärder och kontrollaktiviteter redan existerar. En accepterad risk kan bedömas som väsentlig att kontrollera/testa/övervaka.

För risker där det bedömts att åtgärder behöver vidtas för att nå en acceptabel risknivå har åtgärder utarbetats och de dokumenteras i den interna kontrollplanen. I samband med framtagandet av internkontrollplanen har nyttan av åtgärden vägts mot kostnaden för åtgärden. Syftet är att avväga risknivån efter åtgärden mot den acceptabla risknivån.

Fortsatt arbete med styrning, uppföljning och kontroll

Intern kontroll är inget mål i sig utan är ett ständigt pågående arbete som är en naturlig del i det dagliga arbetet.

Intern kontroll handlar förenklat uttryckt om ordning och reda.

Intern kontroll utförs av alla anställda och förtroendevalda i sitt arbete och sina uppdrag i bolaget. Nyckeln till effektiv intern styrning och kontroll är mer mänskliga beteenden, öppenhet och tydlig ledning än formella kontroller.

Under 2021 kommer revidering av den samlade riskbilden att göras tillsammans med medarbetare och bolagets chefer på personaldagar, samt på styrelsens strategidagar.

Bolagets bedömning

Styrelsen föreslås fastställa den samlade riskbilden och den interna kontrollplanen. Riskhantering är en central del i Grefabs arbete med att styra verksamheten mot målen och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

För de risker som ska reduceras/begränsas eller undvikas har riskreducerande åtgärder/kontrollaktiviteter identifierats och implementerats i organisation, system, processer och rutiner. Styrelse föreslås anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen. Det finns en samlad riskbild där åtgärder beskrivs som införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ingår som en del av den löpande uppföljningen.

I bilaga till detta ärende beskrivs vilka områden, som ska följas upp. Resultat av granskningen och också vilka åtgärder, som genomförts eller kommer att genomföras för att eliminera risken, ska rapporteras till styrelsen, senast i samband med de ordinarie uppföljningsrapporterna.

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Anders Söderberg
Vice VD